

SOMMAR

med

GALATERBREVET

&

PSALTAREN

SOLLENTUNA
PINGSTKYRKA

VÄLKOMMEN ATT LÄSA GALATERBREVET OCH PSALTAREN MED OSS!

Från den 6 juli till den 14 augusti vill vi uppmuntra dig till att läsa Galaterbrevet och några psalmer ur Psaltaren tillsammans med oss. Till varje bibeltext finns en kort reflektion. Ta gärna tid att be över texten och samtala med Gud om den. Du kan skriva ner dina tankar, det du upplever att Gud vill säga till dig, böneämnen eller tacksägelseämnen på de högra sidorna i häftet. Du kan också gärna diskutera texten med någon i din närhet. Vi som har arbetat med detta häfte är Marica Reid, Victoria Öhrvall, Johan Öhrvall, David Norberg, Fredrik Olofsson och William Karmitsa. Vår bön är att den här Bibelläsningsplanen ska få vara till välsignelse, uppmuntran och uppbyggelse under sommaren, för dig och hela församlingen!

INTRO TILL GALATERBREVET

- Carl-Magnus Carlstein

”Vilka dårar ni är, ni galater! Vem har förhäxat er?”, 3:1. Paulus är upprörd. Något stort stod på spel och insatserna var höga. Det handlade om liv och död. Vad hade hänt?

Judekristna lärare i Galatien

Paulus hade grundat församlingar i Galatien – nuvarande Turkiet – som främst bestod av hedningar, dvs icke-judar, **4:8-9**. De hade tagit emot evangeliet om en korsfäst Messias, **3:1, 4:13-14**, och upplevt Andens kraft, **3:2-5**. Sannolikt hade de också blivit döpta, **3:27**. De hade börjat bra i sin vandring med Kristus, **5:7**.

Men något hände. Förmodligen kom några tillresta judekristna lärare till Galatien för att korrigera Paulus evangelium, **1:6-9; 4:16-18; 5:2-12; 6:11-16**. De insisterade på att brevmottagarna behövde komplettera sin nyvunna tro på Israels Gud genom att omskära sig, gå under den judiska lagen och därmed bli del av förbundsfolket Israel. De skulle genomgå en andra fas, **3:3; 5:2-7**. Paulus grep in och skickade ett brev eftersom han själv inte kunde komma till Galatien. Tvisten med de judekristna lärarna sätter fokus på relationen mellan frälsningen och förbundsfolket. Tillhörigheten i Guds folk diskuteras som en fråga om frälsningen.

Tro eller laggärningar

Paulus målar upp denna tvist som en motsättning mellan tro och laggärningar. Hur den motsättningen uppfattas får avgörande konsekvenser för förståelsen av brevet. Sedan reformationen på 1500-talet har det varit vanligt att uppfatta situationen i Galatien som en teologisk tvist om huruvida fräsningen förtjänas genom goda gärningar eller mottas som en gåva genom tro. I så fall var Paulus budskap något förenklat att Gud förklarar enskilda personer oskyldiga trots deras synd genom att Jesus tar straffet i deras ställe. Han försvarade nåden som just frikännande från skuld i motsats till hans motståndares gärningslära. Mot den bakgrunden står laggärningar och tro för två motsatta hållningar om hur man blir frälst.

Men motsättningen mellan tro och laggärningar tycks handla om något annat. Den idéhistoriska bakgrunden ger en ledtråd. Bland judar i Paulus samtid var den dominerande hållningen att den judiska lagen förknippas med nåd. Omskärelse och laggärningar var inte symboler för gärningslära. Israels folk utvaldes nämligen fritt och för intet för att leva till Guds ära, **5 Mos 7:7; 9:4-6**. Lagen gavs för att visa Israel hur de skulle vara ett folk avskilt för Gud. Därmed var laglydnad både ett sätt för förbundsfolket att ta emot utkorelsens nåd och att fortsätta att leva i den.

Så läst handlar laggärningar om att leva i utkorelsens nåd. Därigenom blir de också kännetecknet för det folk som är utvalt av Gud. Laglydnad skilde judar från övriga folk. Det är lagens roll som gränsmarkör som ofta diskuteras i brevet. I praktiken synliggjorde tydligast bud om omskärelse, **2:1-10**, mat, **2:11-14**, och högtider, **4:10**, var gränsen för förbundsfolkets gemenskap gick. Diskussionen om den gränser var livlig bland judar vid denna tid. Vad kännetecknar dem som i nuet tillhör förbundsfolket som trogna israeliter och som därmed skall upprättas i framtiden när Gud griper in?

En annan ledtråd till att förstå kontrasten mellan tro och laggärningar finner vi i sammanfattningarna av det centrala resonemanget i brevet: ”om ni tillhör Kristus är ni också avkomlingar till Abraham och arvtagare enligt löftet... Och är du son har Gud också gjort dig till arvtagare”, **3:29, 4:7**. Här gäller det frågan om vilka som tillhör förbundsfolket. Resonemanget berör inte hur en enskild person blir frälst utan det visar att galaterna redan tillhör förbundsfolket.

Tvisten med de tillresta lärarna beskrivs alltså bäst som en krock mellan två

olika svar på frågan om vilka gränsmarkörer som kännetecknar dem som tillhör Guds folk. Är det tro eller laggärningar som konstituerar det folk som sammanfattas i Kristus? Behövde de icke-judiska galaterna omskära sig och gå in under lagen, dvs bli "judar", för att bli fullvärdiga medlemmar? Paulus kämpade mot ett gränstänkande som sa "tillträde förbjudet" till icke-judar. Detta synsätt på krisen i Galatien kallas för det nya perspektivet i kontrast mot det gamla perspektivet från reformationstiden som ser problemet som gärningslära.

Ny skapelse eller den gamla världen

I Paulus budskap är dock inte tro och laggärningar den övergripande motsatsen. Han argumenterar inte främst för en mer inkluderande syn på vilka som tillhörde Guds folk även om lärarnas utestängande hållning förkastas. I stället utgår resonemanget från motsatsen mellan den gamla världen och den nya skapelsen.

Det innebär att Paulus utgår från en uppdelning av världshistorien i två tidsåldrar: "den nuvarande tidsåldern" eller "världen" har i väsentligt avseende nått sitt slut och en ny tidsålder som kallas "ny skapelse" har börjat. Den utgångspunkten blir tydlig i brevets inledning, **1:4**, och sammanfattning, **6:14-15**, och ramar därmed in hela brevet. Innehållet i brevet sätts ständigt i relation till den bakgrund som ramen ger, t.ex. **3:19-29**, **4:1-11**, **6:11-16**. På detta sätt visar Paulus att brevets grundläggande ramverk är skapelse och apokalyptisk eskatologi som just kännetecknas av att Guds räddning påbörjar en ny tidsålder.

Uppdelningen i två tidsåldrar sätter fokus på den händelse som orsakar vändpunkten. Enligt Paulus är Guds ingripande i Jesus hela världshistoriens slutgiltiga och helt avgörande vändning. Genom Jesu död och sändandet av Anden (korset och Anden lyfts fram i brevet) har Gud skapat en ny värld mitt i den gamla. Gud besegrade de onda makter som förslavade och förblindade världen.

Brevets budskap

Krisen i Galatien handlade alltså om huruvida mottagarna skulle hålla fast vid den nya skapelsen eller gå tillbaka till slaveriet som karaktäriserar den gamla tidsåldern. Budskapet är kort och gott: Världen är korsfäst. Bli därför kvar i den nya skapelsen! Därmed inte sagt att skapelsen är ond i sig. Värld

en syftar här på en fallen världsordning som gör att människor går bort ifrån Gud.

Kärnan i detta budskap är att det nya sker genom en enda person - Jesus Kristus - och tar form i ett specifikt sammanhang - den kristna gemenskapen. Därför finns bara ett enda evangelium om befrielse genom Jesus död och hans fortsatta närvaro genom Anden i Guds folk. Att söka sig någon annanstans än till Kristus är att välja slaveri framför den nya skapelsen.

För Paulus är det självklart att icke-judarna i Galatien ansluts till Israel, Abrahams avkomma. Men det är lika självklart för honom att utanför Kristus finns bara slaveri. Att välja omskärelse och lagen är därför att ansluta sig till ett oupprättat förbundsfolk som är kvar i syndafallet. Det är att stå kvar i den gamla världen. Det var denna "dårskap" som höll på att ske i Galatien.

VECKA 1

6 juli - Galaterbrevet 1

I Galaterbrevets första kapitel förklarar Paulus för de troende i Galatien varför han har auktoritet att bära fram budskapet om Jesus och han beskriver sin resa fram till tro på Jesus och tiden efter omvändelsen. Paulus hade gått från att förfölja de kristna till att bli kallad av Jesus att gå till hedningarna och förkunna om honom. Paulus liv är ett exempel på att allt är möjligt för Jesus. För Honom är ingenting omöjligt! När vi ger våra liv till Jesus, kan fantastiska saker ske. Det är aldrig för sent för Gud att gripa in i en människas liv. Den här sommaren kan bli en sommar då vi på nytt, eller för första gången, överlämnar våra liv till Jesus. Vi får som Paulus, be Gud att han låter oss få bli till välsignelse för människor som vi möter och har i vår närhet. Då kan den här sommaren verkligen få bli ett äventyr i Guds händer.

På vilket sätt skulle du vilja göra skillnad för någon idag? Kanske kan du ringa någon? Kanske skulle du kunna dela din tro med någon som Gud lägger på ditt hjärta? Vi får vara med och förändra vår värld, en människa i taget! Och kom ihåg att för Gud är allting möjligt!

8 juli - Psalm 4

Dagens psalm är en bön och ett rop på hjälp, samtidigt som den är fylld av förtröstan och tacksamhet. Du kanske känner igen det i ditt liv?

När vi hamnar i en trängd situation ropar vi kanske till Gud och många gånger kan vi i efterhand se hur Gud har hört våra rop på hjälp och öppnat en väg för oss genom svårigheterna. I den sista versen av psalmen kan vi läsa;

”Jag lägger mig ner i frid och sover.

Du, Herre, låter mig bo i trygghet.”

Det finns en trygghet om bär oss genom allt. När vi vänder oss till Gud i bön, hör han våra böner.

Vad ligger på ditt hjärta idag? Lägg det i Herrens händer och tacka honom för att han vakar över dig, vill ge dig frid och låta dig bo i trygghet.

10 juli - Psalm 62

Livet är en fantastisk gåva. Den här våren har vi varje dag på nyheterna påmint om att det också är flyktigt och skört. Det kan göra att man blir orolig. Men, det kan också hjälpa oss att verkligen ta vara på det liv vi fått att leva. Det kan hjälpa oss att se det vackra i vår närhet och glädjas åt allt gott som vi har fått. Det vi alla kan tacka Jesus för är att han gav sitt liv för oss, så att vi skulle få liv i överflöd. Psalmisten skriver, ”Bara hos Gud finner jag ro, från honom kommer mitt hopp. Han är klippan som räddar mig, min borg där jag står trygg.”

Gud har makten och han är trofast. Det är psalmisten övertygad om. Det kan du och jag också få ha som grund för våra liv.

Hur har du upplevt Guds trofasthet den senaste tiden? Skriv gärna ner det på raderna nedan.

Plats för reflektioner, böneämnen eller tacksägelseämnen

VECKA 2

Plats för reflektioner, böneämnen eller tacksägelseämnen

13 juli- Galaterbrevet 2

Judarna var Guds utvalda folk som hade fått särskilda lagar som särskiljde dem från andra folk. Men budskapet om Jesus är inte bara för judarna utan för alla, vilket gör att det snabbt sprids i världen. Bland de judar som kommit till tro på Jesus fanns det de som tänkte att om alla folk nu får ingå i Guds utvalda, så måste alla folk också börja leva efter lagen. Det resulterar i att de reser till Galatien och predikar det budskapet för de som kommit till tro och många troende omskär sig och försöker leva efter lagen. Så Paulus skriver det här brevet till alla församlingar i Galatien för att klargöra att det bara är tron på Jesus som gäller.

Har du landat i att det inte handlar om hur bra eller dåliga vi är? Utan om att Gud först älskat dig, dött för dig och att vi får sätta vår tro, vårt hopp och vår tillit till honom. Det kan vara bra att påminna sig om det ibland.

15 juli - Psalm 8

En psalm som begrundar universums storhet och hur små vi människor är i jämförelse. Och trots det är vi alla, var och en, sedda och högt älskade av Gud. Skapade tills han avbild och satta som kronan på skapelseverket.

Tänk vad underbart att du är Guds älskade barn.

17 juli - Psalm 19

Den här psalmen handlar om ord som talas och är uppdelad i 3 delar. Den första berättar om hur hela skapelsen talar om Guds härlighet. Den andra delen handlar om Guds ord till oss och avslutningsvis den tredje delen om vår respons till Gud.

Den sista versen handlar om att våra ord och hjärtats tankar ska få behaga Gud. Och det är något vi kan få be om, att vårt hjärtas tankas ska gå mer i linje med Guds hjärta.

VECKA 5

3 augusti - Galaterbrevet 5

Ett liv med Kristus Jesus kommer inte an på synliga tecken utan på tron, som får sitt uttryck i kärlek. Detta argumenterar Paulus för i Galaterbrevets 5:e kapitel. Vi uppmanas att inte söka stridigheter eller jämförelse utan att istället odla Andens frukter; som är kärlek, glädje, frid, tålmod, vänlighet, godhet, trefasthet, ödmjukhet och självbehärskning.

Finns det situationer eller områden i ditt liv där du är extra känslig för jämförelse eller kritik? Be om Andens ledning där! Hur kan du odla Andens frukter denna vecka?

5 augusti - Psalm 1

Den allra första psalmen ger oss en vision av ett liv som hittar sin grund och sin glädje i Herrens lag. Det handlar kanske inte så mycket om en förkärlek för juridik utan snarare att få sätta in sitt liv i en mycket större berättelse. Att hitta sina egna rötter, att bota i något som är större än mina egna önskningar och behov. Vilken vacker bild det är att få bli som ett träd planterat nära vatten och som ger sin frukt i rätt tid.

Lever vi våra liv bara på ytan eller också på djupet? Hur kan du göra för att hitta glädjen Guds Ord?

7 augusti - Psalm 13

På bara 6 verser ryms ett helt liv med Gud.
Här finns klagan - "Hur länge skall du glömma mig, Herre?".
Här finns önskan - "Låt inte mina fiender...".
Här finns förtröstan - "Jag litat på din godhet".
Här finns tacksägelse - "Han är god mot mig".
Den trettonde psalmen är som en kortversion av hela psaltaren och den påminner oss att ingenting i våra liv är för stort eller för litet för Gud.

Finns det områden i ditt liv som du inte tillåter Gud att röra vid? Låt inte bitterhet eller gamla sår få stå i vägen för din relation med Gud.

Plats för reflektioner, böneämnen eller tacksägelseämnen

VECKA 6

10 augusti - Galaterbrevet 6

Paulus skriver att "den som sår i Anden får av Anden skörda evigt liv". Tänk att vi som församling och individer får "så i Anden". Alltså möjligheten att låta våra liv vara planterade i Gud och få skörda frukt som kommer från Anden. Att se andens frukter kanske inte sker över en natt och detta kapitel uppmanar oss att vara uthålliga i det goda arbetet.

Be Gud om hjälp att låta ditt liv få fortsätta vara präglat av Anden.

12 augusti - Psalm 30

Denna Psalm visar på en resa som rymmer glädje, tacksägelse, tvivel, ifrågasättande, bön och upprättelse. Vers 12 förklarar sedan grunden i Guds förvandlande verk. Hur den älskade Guden ser människan, möter människan och ger av sin glädje. Alla tider i livet kanske inte känns precis som slutet av Psalmen. Kanske är du idag klädd i en sorgdräkt och det är okej att sörja. När jag läser denna psalm blir jag uppmuntrad i att det kommer en dag då Gud torkar alla tårar och sorgen kommer inte längre finnas.

Reflektera över dem möten med Gud som du har haft genom ditt liv. Tacka för den glädjen som funnits och kom till Gud med den sorg du har.

14 augusti - Psalm 72

I läsningen av denna psalm upplever jag att Gud presenteras som den största och mäktigaste kungen. Hur Han ska härska och människor ska böja knä inför Honom. Det kan kanske nästan kännas lite läskigt att tänka på sådan makt och storhet. Jag själv blir lite överväldigad av beskrivningen. Det som dock ger mig ro är vers 12. Den versen berättar mycket om Guds karaktär. Makten används inte för att förtrycka utan till att "rädda den fattige som ropar och den förtryckte som ingen hjälp har". Det är Guden Bibeln talar om. Inte en totalitär diktatur som trycker ner för att utbreda sitt egna rike utan den älskade Guden som ser till den behövande och kommer med sin hjälpande makt.

Be idag att vi som kyrka ska få vara Guds utsträckta hand i att hjälpa de fattiga och förtryckta i vår närhet.

Plats för reflektioner, böneämnen eller tacksägelseämnen

